

Секція 4

Тенденції розвитку національної економіки: вплив світових інтеграційних процесів

КОНЦЕПЦІЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ СТРУКТУРИ ЕКОНОМІКИ НА ОСНОВІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Аліпова Д.О.

*Науковий керівник: Мордовцев О.С., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Одна з особливостей сучасного етапу розвитку української економіки полягає в тому, що в ній відбуваються паралельно два перехідних процеси: до ринку і до інформаційної стадії розвитку.

При переході до інформаційної стадії розвитку ключовим сектором «нової» економіки є сектор інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ — сектор), який забезпечує створення, передачу, використання та аналітичну обробку знань та інформації. «Нова» економіка включає в себе сукупність галузей, для яких характерні: великі інвестиції в людський капітал в порівнянні з матеріальними активами; висока специфічність і навіть унікальність нематеріальних активів; висока інноваційна активність; постійне оновлення виробленої продукції; більш високі темпи зростання; порушені процесами глобалізації в набагато більшому ступені, ніж традиційні галузі. Глобальна корпоративна мережа стає основною системою доставки та забезпечує зв'язок у режимі реального часу. Інформаційний сектор економіки, є основою для поступової трансформації традиційних галузей економіки в економічну систему інформаційного типу на основі біо- і генної інженерії, інформатики, нанотехнологій тощо, тобто відбувається конвергенція «нової» і «старої» економік.

Доведено, що стрижнем інформаційної економіки є безперервний розвиток ІКТ, під якими розуміються технології, що використовують засоби мікроелектроніки для збору, зберігання, обробки, пошуку, передачі та представлення даних, текстів, образів і звуку. ІКТ принципово відрізняються від індустріальних технологій і мають такі риси: технології переважно інтелектуальні; низька капіталомісткість, відносна простота освоєння масових ІКТ; майже миттєва швидкість поширення нових ІКТ в масштабах планети; застосовуються на традиційних і віртуальних підприємствах; дозволяють значно знизити витрати виробництва і трансакційні витрати фірми, значно підвищити якості продукції; спростити взаємодію виробників і споживачів; впливати на економіку, культуру, політику; розширювати просторові рамки функціонування підприємств. На основі ІКТ відбуваються наступні структурні трансформації, змінюється технологічний базис, модифікуються форми функціонування капіталу, ринок купівлі, сам механізм ринку і конкуренції; йде трансформація основних стадій процесу відтворення, виробленого продукту,

відносин власності, управління економікою; посилюється глобалізація економіки, інформації, науки.

Дослідження показали, що мережа Інтернет є не тільки комунікаційною технологією, зручною для передачі інформації, а й специфічною сферою послуг. Завдяки йому виник цілий ряд нових галузей: електронна торгівля, електронні біржі, телемедицина, дистанційна освіта тощо. Однак головним результатом появи Інтернету стала можливість перебудови існуючих галузей в результаті спрощення взаємодії виробників і споживачів. З'явилися нові форми конкуренції; розвивається електронна торгівля, знижуються трансакційні витрати; розширюються географічні кордони і ємність ринку; формується нове інформаційне середовище національного і світового бізнесу і світова Інтернет - економіка. Інтернет посилює мобільність всіх факторів виробництва, що прискорює динамізм структурних економічних зрушень, сприяє посиленню відкритості національних ринків, зростанню глобалізації економічного та інформаційного простору. Йде трансформація ринкового механізму. В Інтернеті чітко не визначені права власності.

Отже, можна зробити висновок, що в інформаційній економіці інформація становиться найважливішим економічним ресурсом і джерелом додаткових прибутків, що дозволяє говорити про функціонування капіталу в матеріально-грошово інформаційній формі. Це дозволяє підтвердити гіпотезу про формування інформаційного капіталу, який включає в себе технологічну, науково-технічну, соціально-економічну і духовну інформацію, яка використовується в економічному обороті для отримання доходу. Основу інформаційного капіталу складають ІКТ. При цьому право власності на технологічну інформацію відіграє найважливішу роль у створенні конкурентної переваги. Проблема розробки теорії інформаційного капіталу-тісно пов'язано-з інтелектуальним капіталом та інтелектуальною власністю. Під інтелектуальним капіталом розуміється сукупність знань досвіду, навичок, різних результатів творчої діяльності індивіда, що не відчужуються від його власника. Інтелектуальний капітал, втілений в активи, являє собою інтелектуальну власність. Інтелектуальний капітал втілюється в-певні інформаційні продукти, що відчужуються від їх виробника і стають об'єктом купівлі-продажу. Відчуження інформаційного продукту від його виробника і використання цього продукту власником з метою отримання прибутку дає підставу говорити про інформаційний капітал, а отже й значну інформатизацію сучасної економіки.

БІОЕКОНОМІКА: ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В КОНТЕКСТІ ВПЛИВУ СВІТОВИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Бондаренко В. М.

*Науковий керівник: Будякова О. Ю., к.е.н., доцент
Київський національний університет технологій та дизайну*

Глобальні екологічні та продовольчі проблеми людства в реаліях